

POHJOISEN KESKI-SUOMEN TYÖLLISYYSALUE OSAVUOSIKATSAUS (TOINEN KVARTAALI 1.4.-30.6.2025)

"Aina askel edellä! Tehdään työstä tärkeää!"

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue aloitti työvoimaviranomaisena 1.1.2025. Alueen muodostavat Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski. Yhteinen työllisyysalue toimii Äänekosken kaupungin vastuukuntamallilla. Strategisesta ohjauksesta vastaa työllisyysaluelautakunta ja operatiivisesta johdosta työllisyysalueen johtaja.

Työllisyys rakentaa elinvoimaa

Toiminnan keskiössä ovat työnvälitys, työnantajapalvelut ja ketterät työllistymispolut, joilla vahvistetaan koko Pohjoisen Keski-Suomen elinvoimaa. Työllisyysalue rakentaa toimintaansa tiiviissä yhteistyössä kuntien elinvoimayksiköiden, kehitysyhtiöiden, yritysneuvojien ja muiden kuntien toimialojen kanssa. Myös työllisyyden ekosysteemin eri toimijat ovat tärkeässä roolissa alueen kehittämisessä.

Työllisyysalueella on merkittävä tehtävä alueen työllisyyden edistämisessä, osaavan työvoiman saatavuuden parantamisessa, syrjäytymisen ehkäisyssä sekä työelämään kiinnittymisen tukemisessa. Tavoitteena on tarjota sujuva, asiakaslähtöinen ja vaikuttava palvelukokonaisuus, joka perustuu vahvaan kuntien, yritysten ja muiden sidosryhmien yhteistyöhön.

Toiminnan eteneminen ja kokonaiskuva

Vuoden toinen neljännes on ollut Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueelle vakiinnuttamisen aikaa. Ensimmäisen kvartaalin painopiste oli henkilöstön vastaanottamisessa, perehdyttämisessä ja palveluiden jatkuvuuden varmistamisessa. Nyt toisella neljänneksellä olemme päässeet syventämään yhteistyötä kuntien elinvoimayksiköiden, kehitysyhtiöiden ja muiden kumppaneiden kanssa.

Asiakaspalveluprosesseja on hiottu yhtenäisemmiksi, ja painopistettä on siirretty yhä enemmän kohti vaikuttavaa ja oikea-aikaista palvelua. Asiakaskohtaamisissa on jatkettu sekä kasvokkaisia tapaamisia että puhelinpalveluja, ja joustava palvelumalli on osoittautunut toimivaksi.

Työllisyystilanne ja ilmiöt

Kesäkuun 2025 lopussa Keski-Suomessa oli yhteensä 18 385 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 600 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Tämä +9,6 %:n kasvu näkyy myös myös Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella. Työttömyysaste oli koko Keski-Suomessa 14,5 %, mutta Pohjoisen Keski-Suomen kunnissa tilanne vaihtelee merkittävästi: esimerkiksi Äänekoskella työttömyysaste nousi 16,8 %:iin, kun taas pienemmissä kunnissa ollaan lähellä maakunnan keskiarvoa tai sen alapuolella.

Muutosturvatilanteita on ollut kevään ja alkukesän aikana tavallista enemmän, ja niiden vaikutukset näkyvät erityisesti teollisuuspainotteisilla alueilla. Samalla avointen työpaikkojen määrä on pysynyt melko alhaisena, mikä vaikeuttaa työllistymistä erityisesti pitkäaikaistyöttömien ja nuorten kohdalla.

Talous ja kustannusseuranta

Koko vuoden talousarvio on 7,83 miljoonaa euroa, josta yhteisiin yleisiin kustannuksiin on varattu 4,75 miljoonaa ja aiheuttamisperiaatteella jaettaviin kustannuksiin 3,08 miljoonaa euroa. 1.1. - 30.6.2025 välisenä aikana kustannuksia on syntynyt yhteensä 3,4 M euroa joka on noin 43,1 % koko vuoden talousarviosta. Toisen kvartaalin loppuun mennessä yhteisten yleisten kustannusten toteuma on 2,1 miljoonaa euroa eli 43,5 % vuoden budjetista. Aiheuttamisperiaatteen kustannusten toteuma on 1,3 miljoonaa euroa, joka on 42,4 % koko vuoden budjetista. Aiheuttamisperiaatteen kustannusten osalta erot kuntien välillä voivat olla suuria: joillakin kunnilla kustannukset ylittyvät, kun taas toisilla kustannukset jäävät alle budjetin. Aiheuttamisperiaatteen kustannusten kuntakohtainen hallinta on haasteellista, sillä palveluun osallistumisen perusteena ei voi olla asiakkaan kotikunta. Kokonaisuutena talous on kuitenkin pysynyt budjetissa.

Keskeiset kehityssuunnat

Kevään ja alkukesän aikana olemme jatkaneet palvelukanavien yhtenäistämistä. Ensisijaiseksi yhteydenottotavaksi asiakkaalta työllisyysalueelle on linjattu Työmarkkinatorin yhteydenottopyyntö, mutta käytössä ovat myös puhelinpalvelu ja muut viralliset kanavat.

Tiedolla johtamisen kehittämisessä tavoitteena on edetä kohti Power BI -raportointia, joka tukee sekä johdon että asiantuntijoiden työtä. Raportoinnissa hyödynnetään KEHA-keskuksen ja ELY-keskuksen tuottamaa tilastotietoa sekä kuntakohtaisia tunnuslukuja. Tiedolla johtamisen kehittämisessä suunnitellaan yhteistyötä Keski-Suomen työllisyysalueiden kesken niin, että Keski-Suomen työllisyysalueet pääsisivät hyödyntämään Jyväskylän ja Muuramen työllisyysalueen osaamista tiedolla johtamisen raportoinnissa ja kehittämisessä.

Henkilöstön jaksamiseen ja osaamiseen panostetaan edelleen. Kevään aikana perehdytyksiä on jatkettu, työnohjausta on toteutettu ja henkilöstö on osallistunut aktiivisesti koulutuksiin ja infotilaisuuksiin. Syksyllä otetaan käyttöön Pulssi-kysely henkilöstön kuulumisten ja työhyvinvoinnin seuraamiseksi.

Tunnistetut muutokset ja tulevat tapahtumat

- Työllisyysasiantuntijoiden jalkautuminen kuntien elinvoimatyöhön jatkuu ja vahvistaa paikallistuntemusta.
- Kasvokkaista asiakaspalvelua toteutetaan kaikissa työllisyysalueen kunnissa, asiakastyö järjestetään kuntakohtaisesti.
- Tiedolla johtamisen kehittäminen etenee; tavoitteena Power BI -raportointi johdon ja asiantuntijoiden tueksi.
- KEHA- ja ELY-keskuksen tuottamat tilastot ja kuntakohtaiset tunnusluvut otetaan aktiivisempaan käyttöön.

- Asiakaspalvelukanavia yhtenäistetään asiakaskokemuksen parantamiseksi niin sähköisessä kuin kasvokkaisessa palvelussa.

Ilmiöteot ja vaikuttavuus

- Työnvälityksen yhdenvertaisuuden ja sujuvuuden kehittämistä jatkettu.
- Työnantajayhteistyötä vahvistettu, erityisesti muutosturvatilanteissa.
- Joustavia koulutusratkaisuja kehitetään asiakastarpeiden mukaan.
- Palveluiden hankintaa edistetty taloudelliset reunaehdot huomioiden.
- Toimilla pyritään tukemaan osaamisen kehittämistä ja työllistymistä koko Pohjoisen Keski-Suomen alueella.

Tuloskortin näkymä toisella kvartaalilla

- **Työn ja tekijän kohtaaminen:** Työttömyys on edelleen korkealla, ja alueen sisäiset erot korostuvat. Kohdennettu palvelu ja yhteistyö työnantajien kanssa on tärkeää.
- **Oikea-aikaiset palvelut:** Asiakaskohtaamisissa joustava malli toimii - nuoria ja lyhytaikaistyöttömiä kohdataan ensisijaisesti kasvokkain, mutta puhelinpalvelulla tavoitetaan nopeasti suurempi määrä asiakkaita.
- **Osaava ja motivoitunut henkilöstö:** Perekäytökset ja jatkuva oppiminen ovat osa arkea. Työnohjauksella ja valmennuksilla varmistetaan henkilöstön tuki.
- **Tasapainoinen talous:** Talous pysyy kokonaisuudessaan budjetissa, mutta kuntakohtaiset kustannuserot aiheuttavat seurantarvetta.
- **Tiedolla johtaminen:** Raportoinnin ja tilastojen käytön kehittäminen etenee suunnitellusti ja tavoitteena on hyödyntää tehokkaammin Power BI -raportointia tiedolla johtamisen ja työllisyyden kehityksen ennakoinnin välineenä työllisyysalueella

Yhteenveto ja seuraavat askeleet

Toisen kvartaalin aikana Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue on ottanut askelia kohti perustyon käytänteiden vakiinnuttamista. Aktiivista asiakastyötä tehdään ja suunnitelmavelkaa puretaan. Henkilöstö on löytämässä paikkansa uudessa organisaatiossa, vaikka muutoksen tuoma työmäärä ja prosessien yhtenäistäminen ovat vaatineet jatkuvaa kehittämistä. Asiakastyö tullaan järjestämään jatkossa pääosin kuntakohtaisesti niin, että jokaisella kunnalla on omat vastuuasiantuntijat, jotka hoitavat kyseisen kunnan asiakkaiden asioita. Tämä mahdollistaa paikallisten erityispiirteiden huomioimisen ja palvelun räätälöimisen kunkin kunnan tarpeisiin.

Henkilöstön kokemukset muutoksen jälkeisestä työstä ovat olleet moninaisia. Osa on kokenut työkuorman hetkittäin kuormittavaksi, mikä on luonnollista merkittävässä muutostilanteessa ja uusien toimintamallien vakiinnuttamisessa. Samalla moni on löytänyt uutta energiaa ja innostusta

kehittämistyöhön, nähnyt mahdollisuuksia vaikuttaa toiminnan suuntaan ja ottanut aktiivisen roolin työllisyysalueen rakentamisessa.

Uudistuksen alkuvaiheessa syntynyt asiakastyön suunnitelmavelka pyritään systemaattisesti purkamaan, jotta kaikilla asiakkailla olisi ajantasainen ja tarpeisiin vastaava työllistymissuunnitelma. Työllisyyden edistämiseksi hyödynnetään monipuolisia keinoja, kuten työnvälitystä, työnantajakontaktointia, valmennuspalveluja, työvoimakoulutuksia, starttirahaa ja palkkatukea. Erityistä huomiota kiinnitetään nuorten, kotoutujien ja muiden erityisryhmien työllistymisen tukemiseen sekä pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen.

Yksi keskeinen kehittämiskohde on asiakkaiden joustavien koulutusratkaisujen rakentaminen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi lyhytkestoisia, työelämän tarpeisiin vastaavia koulutuksia, yhdistelmäpalveluita ja verkko-opintoja, joita voidaan sovittaa yhteen työnhaun ja muiden palveluiden kanssa. Vaikka talous haastaa tarvittavien palveluiden hankintaa, etsitään aktiivisesti kustannustehokkaita ratkaisuja, joilla koulutusratkaisuja voitaisi toteuttaa.

Haasteina ovat edelleen korkea työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen vähäinen määrä. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä alueen työnantajien, oppilaitosten, kehitysyhtiöiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Syksyn 2025 painopisteinä ovat suunnitelmavelan purkaminen, kasvokkaisen asiakaspalvelun laadun varmistaminen sekä tiedolla johtamisen välineiden käyttöönoton edistäminen päätöksenteon ja työn kohdentamisen tueksi.

Samalla jatketaan määrätietoista ja verkostoitunutta työtä alueen elinvoiman vahvistamiseksi. Tavoitteena on parantaa työllisyystilannetta, lyhentää työttömyyden kestoja ja varmistaa, että työnhakijat ja työnantajat kohtaavat entistä sujuvammin koko Pohjoisen Keski-Suomen alueella.